

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 26

PARTIZANSKA KNJIGA

© Miroslav Ćurčić

© Partizanska knjiga, za ovo izdanje, 2019.

Urednica
Dunja Ilić

Miroslav Ćurčić

**I šampioni umiru,
zar ne**

Kikinda, 2019.

Ujak je umro istog dana kad i Muhamed Ali. Neki minut pre ili kasnije, to sada nije važno, mrtav je i nema ga više. Prema njemu su svi gajili naklonost. Bio je novinar, zabavljač u društvu, mitoman. Voleo je da izmišlja. Ponekad bi, štosa radi, smislio neku priču i bio toliko ubedljiv u njenom plasiranju da bi sve sumnje u istinitost, ako bi i postojale, na kraju padale u vodu. Lako je brisao granice između stvarnosti i mašte.

Od svih stvari na svetu najviše je voleo boks. Često se vraćao na dane kada je kao klinac trenirao u jednom nižerazrednom klubu. Znao je svaku pojedinost o trostrukom svetskom šampionu. Bio je godinu dana stariji od njega. Neko vreme je govorio da mu je žao što nije crnac, jer su oni najbolji borci na svetu. Izdržavaju bol bolje nego iko. Fotografija s Alijem – veliki format, njih dvojica zagrljeni – dugo je krasila zid naše dnevne sobe.

Iako je bokser preminuo na drugom kraju sveta, informacija o njegovom odlasku došla je

do mene pre nego glas o smrti čoveka s kojim sam živeo pod istim krovom.

Obe vesti su me zatekle u bolnici u kojoj sam ležao peti dan zbog problema s disanjem. Išao sam uskim i dugačkim hodnikom prateći mladog bolničara. Pod prekriven plavim linoleumom presijavao se od jutarnjeg glancanja. Bolnički toaleti već nisu tako čisti. Mladić u belom koji me je vodio na snimanje pluća tog dana se vratio na posao s godišnjeg odmora. Bio je nervozan. Svoju nefokusiranost maskirao je lažnom žurbom i čestim coktanjem. Pola sata je tražio kolica u kojima bi me odvezo na radiološko odeljenje. Posle bezuspešne potrage i glasnog negodovanja upitao me je da li imam snage za hodanje. Gledao me je iščekujući odgovor. Niko mu ništa nije rekao. Nisu ga upoznali s mojim slučajem. Klimnuo sam glavom, bez reči se okrenuo i izašao iz sobe. Iza sebe sam čuo bat drvenih klompi i poviku da stanem i sačekam ga dok ne uzme uput. Nakon nekoliko trenutaka žurno me je prestigao noseći presavijene papire u ruci.

Kretali smo se sredinom hodnika. On je gledao ispred sebe i klimao glavom svakoj belo uniformi koja je prošla pored nas. Bio je pun snage; pustio sam ga napred, bez namere da jurcam za njim. Rastojanje između nas se

sa svakim njegovim korakom uvećavalo, a ja sam u tim trenucima jedino mislio kako bi mi dobro došao mali predah. Strahomir, jedan od pacijenata s kojima sam delio sobu, dolazio nam je u susret. Imao je preko osamdeset, iako mu po izgledu lica i pokretima niko ne bi dao toliko. Visok, ispravljenih leđa, vraćao se iz male prodavnice koja se nalazila u glavnom holu bolnice. Tranzistor mu je virio iz džepa. Problem sa sluhom ga je terao da radio-aparat pojačava na maksimum. Emitovali su vesti u času dok smo se mimoilazili. Namignuo mi je u trenutku kada su objavili informaciju o bokserovoj smrti. Zastao sam i okrenuo se za njim. U kesi koju je nosio, pored toalet-papira, ugledao sam nevešto sakrivenu crvenu paklicu cigareta. Dobro bi mi došao jedan dim.

Bolničar se napokon zaustavio ispred vrata iznad kojih je gorelo crveno svetlo. Na njima su bili nalepljeni znak radijacije i upozorenje o zabrani pristupa nezaposlenima. Uopšte nije obraćao pažnju na mene. Zevao je u ekran mobilnog telefona, zaokupljen deljenjem slika s nedavno završenog letovanja. Iz daljine se slabašno čuo zvuk koji je dopirao iz Strahomirovog džepa. Tada još uvek nisam osećao strah.

Uđeš i staviš torbu na stari, iskrivljeni čiviluk. Danas dežuraš poslednji put. Na podu je prazna kartonska kutija. U nju ćeš potrpati lične stvari iz radnog stola. Nema ih puno. U kancelariji imaš i nekoliko saksija. Ponećeš i njih. Oduvek si voleo cveće. Kada si bio u prvom razredu, učiteljica vas je pitala šta najviše volite. Nasmehana, išla je od klupe do klupe. Nakon tvog odgovora svi su se smejali. Dobio si nadimak.

Da si mogao da biraš, nikada se ne bi rodio ovde. Tvoj izbor bila bi Andaluzija. Grad Kordoba. Nedavno si ga posetio. Uplatio si turistički aranžman i otišao na festival cveća. Bio je početak maja. Sedam dana si se radoznalo šunjabo ulicama šireg centra. Stanovnici Kordobe za vreme festivala širom otvaraju kapije svojih dvorišta, dopuštajući turistima da uživaju u njihovim cvetnim dekoracijama. S nekim saksijskim cvećem nikada se ranije nisi susreo. Gubio si dah od lepote. Shvatio si da ti je život promašen.

Jedna starija gospođa se prošlog leta obesila u svom stanu. Komšije su pronašle telo nakon sedam dana. Ko zna koliko bi još visila da je smrad nije odao. Pozvao te je inspektor iz odeljenja za uviđaje. Telo je bilo u jako lošem stanju, naduveno. Kako bi izbegli nepotrebnu autopsiju, bilo im je dovoljno da se pojaviš, pogledaš leš i lupiš pečat. Skinuli su je s kanapa i plegli na ćebe koje su raširili nasred sobe. Dok si popunjavao izveštaj, obavijen smradom ljudske truleži, pala ti je na pamet pesmica kojom su te zadirkivali u školi. Sedeći iznad njene glave, izgovarao si je poput mantre: „Viktor voli visibabe, Viktor voli visibabe...”

Prošlo je osam i sunce je zalazilo kada je prvi put pozvonila. Umesto klasičnog zvona, njihovo se oglašavalo cvrkutom ptica. U početku joj je to bilo neobično, ali kasnije se navikla. Začudila se što ne otvara. Pritisnula je zvonce još dva puta i primakla glavu bliže vratima, da oslušne. Čelom je dodirnula drvo. Kako se ništa nije dešavalo, pokucala je jače i uhvatila kvaku. Vrata su se otvorila. Stala je na prag i pozvala ga. U kuhinji i kupatilu su gorele sijalice. Imala je loš predosećaj. Štreknula se kada je iz kuhinje izašla mačka. Životinja je sela ispred nje i mjauknula. Posmatrala ju je nekoliko trenutaka, a zatim se pridigla, protegla i dogejala do njenih nogu. Osećala je dodir mekanog mačjeg tela o svoje potkolenice. Sagnula se da je pomiluje. Mačka se izvijala pod pritiskom njenog mekog dodira. Ispuštala je zvukove uživanja i odobravanja. Žuta dlaka se na trenutak nakostrešila. Obratila joj se kao da je neko ko može da razume ljudski govor.

„Gde ti je Adrijan? Reci, Žule, tvojoj Žani gde se krije.”

Mačka se odmakla od njenih nogu i vratila u kuhinju. Krenula je za njom gledajući u pod. Prvo je ugledala mršavu, sedu, duguljastu glavu, a zatim i blago iskrivljena usta. Ležao je na leđima u položaju čoveka koji nije imao puno vremena da razmišlja kako da padne. Držao je u ruci krpu za brisanje sudova. S obzirom na to da je slavina bila zavrnutu, a tanjiri čisti i uspravno poređani, prvo je pomislila da ga je smrt oborila u pravom trenutku, bez dodatne štete u vidu srče ili vode koja se preliva iz sudopere. Odložio je poslednji tanjir, zatvorio česmu i pao mrtav. Bolje bi bilo da je pao na stomak. Ovako, na pomen Adrijanovog imena, uvek će se prvo setiti njegovih iskolačenih očiju.

U tom momentu kroz glavu su joj prošle dve opcije: da filmski zavrišti, istrči iz stana i uzbuni komšiluk, ili da zatvori vrata za sobom i ne dozvoli nikome da uđe. Smrt je intimna, a Adrijan je bio njen jedini prijatelj u ovoj zgradi. Gurnula je vrata kukovima, malo energičnije nego što je planirala, i ona su se zatvorila uz tresak. Napravila je grimasu, ne pomerajući se. Niko od stanara nije bio zainteresovan da vidi ko to pravi buku. Vratila se u kuhinju i kleknula pored njegove glave. Na licu mu je bio grč, ili

možda nešto što je ličilo na smešak. Volela bi da je ovo drugo. Palcem mu je dotakla ivicu usana razvlačeći ih još više. Kada je sklonila prst s njegove kože, osmeh se vratio u stari položaj. Ono što je zamišljala pre ulaska u ovu prostoriju bilo je mnogo drugačije nego prizor koji je zatekla. Postidela se. Mačka je legla preko njegovih grudi. Uporno ju je posmatrala iščekujući njen sledeći potez. Uspravila se i obrisala oči, koje su je zasvrbele. Mogla je da čuje jedino brujanje frižidera i mačje predenje.